

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21 Ocak 2010
Sayı: 250

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 4. Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim. 19.01.2010

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler		
Esas Komisyon		Plan ve Bütçe		
Tarih: 02 Subat 2010		F. No: 2/590		
Mo. Y.	Müdürü, D. Bşk.	G. Sek. Y.	Gen. Sek.	
16	36	1	1	
Başkan		Başkan		

Mehmet SEVİGEN
İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ev hizmetlerinde çalışan ve genelde kadın olan çalışanların sayıları giderek artmakta ancak bu alanın tamamen kayıt dışı olması sebebiyle de sayıları bilinmemektedir. Yaşanan ekonomik kriz ve sayıları milyonları bulan işsizler ordusu arasına eşleri de giren kadınlar careyi ev hizmetlerinde çalışmakta bulmaktadır. Ancak, İş Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında değerlendirilmeyen kadınların, bu yasaların sağladığı olanak ve korumalardan yararlanamamaktadırlar. Anayasa'nın 60. maddesinde "herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu" kuralı yer alması sebebiyle bunu sağlama görevini devlet yerine getirmelidir. Yani devlet bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bu iş kolunda çalışanların çalışma koşulları kurlsız ve güvencesizdir. Sürekli yatılı kalan hizmetli, çocuk ve hasta bakıcılarının dinlenme sürelerinin çok kısıtlı olduğu, gece yarısından sonra birkaç saat uyuyabildikleri, sabahın erken saatlerinde de tekrar çalışmaya başladıkları belirtilmektedir.

Çalışma saatlerinin çok üstünde çalışan, bayramlarda dahi ücret talep etme hakkı olmadan çalıştırılan bu hizmetliler, haftada ancak bir gün izin kullanmaktadırlar. Bu hizmetlerde ve aynı işyerinde 1 yılda 10 yılda çalışan bir işçinin, işten çıkartıldığı takdirde tazminat hakkı da yoktur.

Çünkü bu sektörde çalışan kadınlar işçi statüsünde sayılmıyor, İş Kanunu kapsamı dışında bırakılıyor.

Çalışma koşulları oldukça zor ve tehlikelidir. Örneğin, bir cam silerken düşüp yaşamını yitirenler, temizlik yaparken kaygan zeminde düşüp sakatlananlar oluyor, sosyal güvenceleri olmadığı için gerek kendileri gerekse bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri sigortadan faydalanamıyor, iş kazası davası açamıyor ve mağduriyetini gidermek için başvuracağı hiçbir muhatap da bulamıyorlar.

Yine, bu işlerde çalışanlar da, yaptıkları işlerden kaynaklı bir takım hastalıklar oluşmaktadır. Bel fıtığı, kireçlenme ve kullandıkları temizlik maddelerin kimyasal ürünler olduğu için kimyevi maddelerden kaynaklı çeşitli hastalıklara yakalanmaktadırlar.

Bu sektörde çalışan kadınların büyük bir kısmı danışmanlık şirketleri vasıtasıyla iş buluyor. Ev hizmetleri, çocuk ve hasta bakıcılığı, aşçılık işlerinde çalışacaklara iş buluyor ve taraflardan (işveren ve işçiden) komisyon alıyor.

Kaç işçi işe yerleştirmişse de listeyi iş kura bildiriyor. Yani devlet istihdam dışı çalışanların sayısını bildiği halde, istihdamsızlığı meşrulaştırıyor.

Yapılacak yasal düzenleme ile bu alanda çalışanların hakları güvence altına alınmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde de yapılan değişiklik ile ev hizmetlerinde sigortasız ve kaçak çalıştırılanların kayıt altına alınması ve ev hizmetlerinde part- time çalışanların da sigortalı çalıştırılması hedeflenmektedir.

MADDE 2- Bu değişiklikle, sayıları on binleri bulan ev hizmetleri, çocuk ve hasta bakıcıları, evlerde aşçılık yapanlar gibi çalışanlar iş kanunu kapsamına alınmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme Maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNU'NUN 6. MADDESİ İLE 4857 SAYILI İŞ KANUNU'NUN 4.
MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 6.maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

c) “Ev hizmetlerinde çalışanlar”

MADDE 2. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 4. Maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü